

рахунках і може використати ці кошти для покращення діяльності підприємства. Це може бути введення нового асортименту товару, збільшення площі підприємства або підвищення компетенції та кваліфікації персоналу.

Коефіцієнт оборотності власного капіталу розраховується як відношення чистої виручки від реалізації продукції (робіт, послуг) до середньорічної величини власного капіталу підприємства і характеризує ефективність використання власного капіталу підприємства.

Як бачимо показники ділової активності пов'язані з гудвілом, оскільки від їх значень напряму залежать подальші дії керівництва щодо успішної діяльності підприємства.

Отже, на наш погляд поняття «гудвіл», не дивлячись на свою багатовікову історію, залишається однією з найважливіших категорій економіки. Його роль зростає, у зв'язку з тим, що більшість складових сучасної теорії та практики управління розглядається, як ключові фактори росту вартості компаній, без яких неможливо забезпечити конкурентні переваги.

Гудвіл являє собою складову частину ділової активності, оскільки це близькі та взаємопов'язані категорії, але в свою чергу носять самостійний характер.

Література

1. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами / С.Ф. Голов, В.М. Костюченко – Х.: Фактор, 2007. – с. 55.
2. Жданов Н.Ф. Англо-русский экономический словарь / Н.Ф. Жданов, Є.Л.Вартумян – 2-е изд. – М.: Рус. яз., 1998. – С.321.

Миронюк Ю.Б., завідувач сектору кадрово-організаційної роботи
Департаменту економічного розвитку і торгівлі
Київська обласна державна адміністрація
м. Київ, Україна

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

У сучасній змішаній економіці система державних закупівель є обов'язковим елементом управління державними фінансами та іншими ресурсами суспільного сектора економіки і покликана виконувати не тільки функції забезпечення суспільних потреб, а й функції державного регулювання економіки. Так, відповідно до думки Д. Рубвальтера, саме державна контрактна система поряд з державним бюджетом, податковою та резервною системами становить фундамент державного управління, спираючись на який держава здійснює свої головні економічні функції і господарювання [11].

Одним з елементів державного регулювання виступає бюджетна система, яка здійснює механізм перерозподілу національного доходу. Найважливішим елементом бюджетної системи є система державного замовлення. Державні закупівлі забезпечують виконання державних функцій, спрямованих на оптимізацію управління, скорочення витрат, ефективне управління фінансовими потоками.

Світовою практикою вироблено такий інструмент регулювання господарсько-договірних відносин між державою і приватним капіталом, як контракування. Державна контрактна система являє собою особливий господарський механізм планування забезпечення державних потреб, розміщення державних замовлень та виконання контрактів, що вбудований в загальну систему державного управління економікою. При цьому, крім забезпечення поточної діяльності державної влади, контрактна система є основним інструментом системи державного регулювання соціально-економічного розвитку. У США і Великобританії, наприклад, сформовані і функціонують національні контрактні системи, що включають в себе механізми управління всім життєвим циклом замовлення (планування – розміщення – виконання), що дозволяють контролювати, як здійснення самого замовлення, так і витрачання бюджетних фінансових ресурсів. У країнах Європейського союзу детально регламентовані процедури розміщення публічного замовлення, які є обов'язковими для виконання всіма країнами – членами ЄС. Позитивний досвід національних контрактних систем економічно розвинених країн демонструє, що вони дозволяють виконувати базові економічні та соціальні завдання держави і забезпечувати розширене відтворення пріоритетних напрямків розвитку економіки.

Згідно теорії інституціоналізму, ключовим механізмом обмінних відносин є контракт [5]. Економічна сутність контракту двоїста: це правовий документ, що включає в себе норми, встановлені формальними інститутами, і це одночасно, інститут, що закріплює порядок організаційних дій з виробництва та обміну речових і нематеріальних благ, тобто механізм реалізації цілей економічних суб'єктів.

Державний замовник формує вимоги до товарів, робіт, послуг, що закуповуються відповідно до контракту. Замовник в силу обмеженості інформації про існуючі на ринку товари, роботи і послуги може підтримувати застарілі та неефективні виробництва.

Система державних закупівель для потреб замовників призначена для придбання товарів, робіт і послуг з метою забезпечення їх діяльності та надання ними відповідних послуг. Пошук оптимальних способів задоволення потреби в закупівлях можливий тільки в рамках прийнятих політичних рішень. Так, є очевидним, що вибір між замовленнями на будівництво нової школи або придбання шкільних автобусів проводиться в рамках освітньої політики держави. Це є стратегічний вибір влади. У цьому зв'язку абсолютно є виправданою спрямованість програми підвищення ефективності бюджетних витрат на забезпечення програмно-цільового принципу бюджетного планування з одночасним реформуванням «зверху» мережі бюджетних установ.

Перехід до програмної структури витрат державного бюджету неможливий без формування стратегії закупівель щодо кожного замовника, котрий буде тісно пов'язаний із завданнями та прогнозованими результатами діяльності всіх органів виконавчої влади. Внаслідок цього буде забезпечено більш гнучкий підхід до планування та проведення закупівельних процедур з урахуванням специфіки закуповуваної для держави продукції.

Доцільно визначити роль і масштаби завдань системи державних закупівель, механізми взаємодії та повноваження для регулювання національної економіки і суспільства. При цьому потрібно розглянути інституційний перехід від поняття «закупівлі для державних потреб» до поняття «закупівлі для суспільних потреб». Виникає тонка, але значуща межа соціально-економічного розуміння сутності організаційно-економічних відносин, тому що держава не може розглядатися як певний економічний суб'єкт, що має власні потреби, відмінні від потреб суспільства. Очевидним є те, що розміщення державних замовлень на постачання товарів, робіт, послуг для забезпечення оборони країни, економічної безпеки, розвитку охорони здоров'я та освіти необхідне не для потреб держави як інституту, а в інтересах всього суспільства, для якого створюється і організовується виконання державних функцій, виробництво відповідних товарів і послуг. Тому ефективність державних закупівель є одним з найважливіших індикаторів ефективності державного управління в цілому.

Отже, поширене в економіці нашої країни поняття «державні закупівлі», в першу чергу, визначає суб'єкт закупівельної діяльності – державу (в широкому сенсі, включаючи всі державні та муніципальні органи), що визначає умови, процедурні та правові особливості закупівель. За своєю соціально-економічною сутністю закупівлі на державному, регіональному і муніципальному рівнях спрямовані на вирішення загального завдання задоволення суспільних потреб, у зв'язку з чим вони здійснюються на загальній законодавчій основі.

Література

1. Водоласкова К. Ю. Аналіз українського законодавства у сфері державних закупівель з метою визначення шляхів гармонізації із європейськими нормами / К.Ю. Водоласкова // Право та управління. – 2011. – №3. – С. 23-36.
2. Ткаченко Н. Б. Управління державними закупівлями : монограф. / Н. Б. Ткаченко. – К. : Вид-во «Книга», 2007. – 296 с.
3. Школьник І. О. Фінансовий ринок України : сучасний стан та стратегія розвитку : монограф. / І. О. Школьник. – Суми : Мрія, УАБС НБУ, 2008. – 348 с.

